

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. XXI. de secundis nuptiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

tio de adulterio, si non probetur, dat alteri parti justam causam separationis thori. Trivisianus lib. 1. decis. 61.

Ad num. 24. adde. Conjuges propter alterius crimen non separantur, nisi spiritualiter fornicentur, & tunc eis etiam separatis durat vinculum. Gonz. *ad cap. quæsiuit. 2. h. t.*

Ad num. 27. Busenb. lib. 6. tr. 6. cap. 2. dub. 3. etiam asserit, quod non teneatur conjugem conversum recipere, addit saltem ex justitia; nam ex charitate aliquando tenetur, si sit periculum incontinentiæ.

Ad num. 28. in princ. adde. Coniunx non potest sine iudicio Ecclesiæ conjugem dimittere, etiam prætextu notoriæ consanguinitatis, & de facto dimissam recipere compellitur. Gonz. *ad cap. Porro. 3. h. t.*

AD TIT. XX.

De Donationibus inter Virum & Uxorem.

A*D num. 3. in fine adde.* Res donata propter nuptias si alienetur à marito consentiente uxore, dum alia bona ipse obtinet, præcipuè post transcursum temporis, ab uxore repeti non potest. Gonz. *ad cap. 4. sup. de Empt. & Vend.*

Soluto matrimonio ex causa licita dos restituenda est uxori. Gonz. *ad cap. mulieres. 1. h. t.*

Judex delegatus, qui cognovit de causa matrimonii, de dote etiam pronuntiare valet. Gonz. *ad cap. plerumque. 4. h. t.*

Donatio propter nuptias, si nuptiæ, quia incestuose, nullæ declarentur, à marito repeti potest, nec lucro uxoris cedit. Gonz. *ad cap. etsi necesse. 5. h. t.*

Usufructus in dotem datus, vel donatio propter nuptias, finitur mortis dantis, nec amplius remanet penes accipientem. Gonz. *ad cap. nuper. 6. h. t.*

Maritus inops dotem sibi promissam petens, cautionem qualem qualem præstare debet, aliàs dos deponetur penes mercatorem. Gonz. *ad cap. Per vestras. 7. h. t.*

AD TIT. XXI.

De secundis nuptiis.

Ad nu. 4. in fine adde. Utrum propter verosimilem præsumptionem & probabilem credendi causam intercessisse mortem mariti, concessam sit mulieri ad secundas transire nuptias? Respondetur esse, & Confessarius in foro interno concedere potest, & Judex post contractas nuptias eam separare non potest. *Can. Cum per bellicã. 3. q. 1.* Ratio, quia in moralibus sufficit probabilissima opinio & non requiritur certa. Ipse tamen Judex transcendendi licentiam dare nequit, quia Canones hoc casu requirunt certitudinem. *cap. Dominus. h. t. cap. in presentia de sponsalib.*

Objic. cap. quoniam. §. porro. Ut lite non contest. Respondet Abbas textum loqui de verosimili morte conjugis dubii. id est, de quo dubitabatur an esset coniunx. *Laym. lib. 5. tract. 10. q. 3. c. 2. n. 2. in fine.*

Uxor

Uxor non certificata de morte viri ad secundas nuptias transire nequit, quamvis ignoret statum viri, qui ab hostibus captus fuit, longoque tempore abfuit. Gonz. ap. cap. in presentia 19. supra de sponsalib.

quod postulatus ante administrationem civiliter conveniri possit; non vero criminaliter, & sic intellige Ulp. in L. hac enim § ult. ff. de susp. tut. dum ait, qui nil gesserunt, non possunt suspecti postulari. idem Old p. 1032.

Ad num. 1. in fin. adde. Super notorio procedit Judex nemine accusante. Gonz. ad c. accusanti 8 h. t.

LIBER QUINTUS

AD TIT. I.

De Accusationibus, Inquisitionibus & Denuntiationibus.

Observa: Omnem injuriam fieri aperiè vel occultè. Ut apertum maleficium sit, quod omnes judicant esse maleficium. Occultum, quod non statim patet esse delictum, sed aliquamdiu serpit, & tandem erumpit, & hoc vocatur suspecti discrimen, ex quo suspecti postulatio. Unde suspicari est cum timore ea aspicere, de quibus dubitatur, ut suspicio sit actus, per quem in dubitationem trahimur, timentes de aliquo, ne læsionem adferat privatim, aut publicè. Olden. p. 1031. Dicitur autem suspecti postulatio, quia suspectos non nisi alioi gratia facere solemus, quod magis per postulare, quam per agere explicatur. Item postulare est rem valdè justam instantiis exigere quod hic fit. Olden. p. 1034. Estque hæc postulatio duplex. civilis quando petitur ut tutor, v. g. removeatur. Criminalis, quado petitur, ut præter remotionem, adhuc alicuius pœna puniatur. p. 1034. Ut nota,

Est autem notorium duplex, aliud dicitur notorium juris, quando quis per sententiam condemnatus, vel in judicio confessus est. Aliud notorium facti, quando crimen ita est publicum, ut toti populo pateat Vall. de cohab. Cleric. num. fin.

Accusans ad vindictam in crimen inscribere debet, denuntians non. Gonz. ad cap. sup. 16 h. t.

Ad num. 2. in fine adde. Dicens se aliquem accusaturum sine pœna, potest desistere ab accusatione ante inscriptionem, & sic desistenti silentium perpetuum imponitur. Gonz. ad cap. licet 14 h. t.

Ad num. 5. adde. Occupatus de uno crimine, iterum de eodem accusari nequit. Gonz. ad cap. de his 6 h. t.

Ad num. 6. in fin. adde. Quid Judici servandum circa inquisitionem ex Bussenb. lib. 4. c. 3. dub. 2. art. 2. Ubi præter generalem, specialem, ponit inquisitionem mixtam quando vel sola persona, vel crimen solum est speciale, ut si queratur, quis Cajum occiderit. Specialem enim dicit, quando utrumque est speciale. v. g. An Titius Cajum occiderit.

In inquisitione generali subditus etiam rogatus sub juramento nec tenetur,